



คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๗/๒๕๖๐

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมการพัฒนาชุมชน
เกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งพัฒนาการอำเภอ

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : กรมการพัฒนาชุมชน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ถึงประธานกรรมการคัดเลือกบุคคลเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ กรมการพัฒนาชุมชน เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งพัฒนาการอำเภอ (ชำนาญการพิเศษ) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ประจำปี ๒๕๕๙ ได้แก่

๑. ขอให้ประกาศคะแนนสอบทุกส่วน ทุกขั้นตอนของผู้เข้าสอบทุกคนให้รับทราบโดยทั่วไป
๒. ขอสำเนาผลคะแนนสอบทุกส่วน ทุกขั้นตอนของผู้เข้าสอบทุกคน
๓. ขอสำเนาเอกสารคำตอบของผู้สอบข้อเขียน (อัตนัย) ของผู้เข้าสอบทุกคน
- กรมการพัฒนาชุมชนมีหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๒.๓/๓๖๔๔ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ แจ้งว่า

๑. กรมการพัฒนาชุมชนได้ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกตามลำดับคะแนนจากผู้ที่ได้คะแนนรวมมากที่สุดไปหาผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยที่สุด ตามที่กำหนดในประกาศ อ.ก.พ. กรมการพัฒนาชุมชน ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ข้อ ๓ เกณฑ์การตัดสิน ส่วนการประกาศผลคะแนนทุกส่วน ทุกขั้นตอน ของผู้เข้าสอบทุกคนให้ทราบโดยทั่วไปตามที่ร้องขอนั้น เป็นการกระทบทสิทธิของผู้อื่น เนื่องจากมีข้อมูลบางส่วนเป็นข้อมูลส่วนบุคคลจะเปิดเผยข้อมูลมิได้ หากไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลนั้นก่อน ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. อนุญาตให้ทราบผลคะแนนในทุกส่วน ทุกขั้นตอนของผู้เข้าสอบทุกคน แต่ไม่อนุญาตให้ทำสำเนา เนื่องจากมีข้อมูลบางส่วนเป็นข้อมูลส่วนบุคคลจะเปิดเผยข้อมูลมิได้ หากไม่

รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลนั้นก่อน ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๓. อนุญาตให้ดูกระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบข้อเขียน (อัตนัย) ของผู้เข้าสอบ ทุกคน แต่ไม่อนุญาตให้ทำสำเนา เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ต้องใช้คำอธิบายประกอบ และการให้สำเนา อาจมีการนำไปวิพากษ์วิจารณ์การใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการในการตรวจกระดาษคำตอบโดยไม่สมควรได้ และเป็นการกระทบสิทธิของผู้อื่น ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๓๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่จัดส่งมาและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้สมัครเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการประเมินความรู้ความสามารถทางวิชาการ (สอบข้อเขียน) และประเมินบุคคล ผลงาน และความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สัมภาษณ์) เสร็จสิ้น โดยกรมการพัฒนาชุมชนได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ แล้ว ผู้อุทธรณ์จึงมีคำขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลคะแนนในทุกส่วน ทุกขั้นตอน และกระดาษคำตอบข้อเขียนของผู้เข้าสอบทุกคน แต่กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูเอกสารโดยไม่ให้สำเนา ซึ่งผู้อุทธรณ์ไม่ได้เข้าไปตรวจดูข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เนื่องจากผู้อุทธรณ์ไม่ทราบหลักเกณฑ์และวิธีการให้คะแนนในทุกส่วน ทุกขั้นตอนของคณะกรรมการคัดเลือก หากเข้าไปตรวจดูแล้วอาจไม่มีความเข้าใจที่ถูกต้อง ทำให้การตรวจสอบข้อมูลไม่มีประสิทธิภาพ ผู้อุทธรณ์ต้องการข้อมูลผลคะแนนในทุกส่วน ทุกขั้นตอน และกระดาษคำตอบข้อเขียนของผู้เข้าสอบทุกคน เพื่อตรวจสอบความโปร่งใสและความถูกต้องในการให้คะแนน เนื่องจากผู้อุทธรณ์ได้ทราบว่าผู้ได้รับการคัดเลือกหลายรายมีคุณสมบัติไม่ครบตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด นอกจากนี้ ผู้อุทธรณ์ได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสงขลา จึงต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาคดีของศาลต่อไป

ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชนชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบหนังสือลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ สรุปได้ความว่า

๑. ข้อมูลผลคะแนนของผู้เข้าสอบทั้ง ๓ ขั้นตอน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล อันเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้ที่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ก็คือเจ้าของข้อมูลเท่านั้น ซึ่งได้มีผู้เข้าสมัครเข้ารับการคัดเลือกจำนวน ๑๐๐ ราย ขอทราบข้อมูลคะแนนของตนเอง และกรมการพัฒนาชุมชนก็ได้เปิดเผย

ให้ไม่ได้ปิดบังแต่อย่างใด แต่กรณีของผูุ้ทธรณ์เป็นการขอข้อมูลของบุคคลอื่น ซึ่งการเปิดเผยข้อมูล ส่วนบุคคลของบุคคลอื่นจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อผู้เข้ารับการคัดเลือกรายอื่นซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูล ไม่ได้ให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูล หากกรมการพัฒนาชุมชนเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารนั้น ก็จะเป็นการกระทบสิทธิส่วนตัวของเจ้าของข้อมูล อีกทั้ง โดยธรรมเนียมปฏิบัติของหน่วยงานราชการในการประกาศผลการคัดเลือกข้าราชการ ก็จะไม่ประกาศเฉพาะรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกโดยเรียงลำดับตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์เท่านั้น ไม่ได้ประกาศผลคะแนนคัดเลือกด้วยแต่อย่างใด นอกจากนี้ ในการคัดเลือกครั้งนี้ ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกในครั้งนี้มีทั้งที่เป็นระดับผู้บังคับบัญชา และที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา หากมีการเปิดเผยหรือประกาศผลคะแนนการคัดเลือก จะทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ผลคะแนนความรู้ความสามารถทางวิชาการ ตลอดจนผลคะแนนประเมินบุคคลที่ผู้บังคับบัญชาประเมินในทางลับ ผลคะแนนประเมินการปฏิบัติราชการ ประวัติการถูกลงโทษทางวินัย อันจะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ การปกครองบังคับบัญชา และสภาพจิตใจของผู้ที่ไม่ผ่านการคัดเลือกได้

๒. ข้อมูลกระดาษคำตอบเป็นกรณีที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐานในการให้คะแนนไว้ จึงต้องมีคำอธิบายโดยเฉพาะถึงหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจประกอบด้วย ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงให้ผูุ้ทธรณ์ตรวจดูได้ แต่ไม่ให้สำเนา เพราะอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดจากการใช้มาตรฐานที่แตกต่างกันในการอธิบายความถูกต้องของการตรวจข้อสอบได้ และอาจมีการนำไปวิพากษ์วิจารณ์การใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการในการตรวจกระดาษคำตอบโดยไม่สมควรได้ และเป็นการกระทบสิทธิของผู้อื่น สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๓๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. การขอให้ประกาศผลคะแนนสอบเป็นการทั่วไป ไม่ใช่การขอเข้าตรวจดูการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารเป็นการเฉพาะรายตามมาตรา ๑๑ ประกอบมาตรา ๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อกรมการพัฒนาชุมชนไม่ดำเนินการประกาศคะแนนดังกล่าว จึงไม่ใช่การปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการฯ ที่จะพิจารณาวินิจฉัย

๒. ข้อมูลสำเนาผลคะแนนสอบทุกส่วน ทุกขั้นตอนของผู้เข้าสอบทุกคน เป็นข้อมูลข่าวสารในกระบวนการคัดเลือกบุคคลเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ กรมการพัฒนาชุมชน การคัดเลือกจึงต้องโปร่งใสและเป็นธรรม ประกอบกับผลคะแนนดังกล่าวไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยจึงไม่เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างไรก็ดี การเปิดเผยผลคะแนนของผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกอาจเป็นการกระทบสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่น จึงควรเปิดเผยเฉพาะคะแนนสอบทุกส่วน ทุกขั้นตอนของผู้ผู้สมัครและผู้ที่ได้รับการคัดเลือก

๓. ข้อมูลสำเนาเอกสารคำตอบของผู้สอบข้อเขียน (อัตนัย) ของผู้เข้าสอบทุกคน แม้จะเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่การเปิดเผยอาจมีผลกระทบต่อผู้สอบข้อเขียนได้ ประกอบกับการเปิดเผยเอกสารคำตอบของผู้สอบข้อเขียน ต้องมีการอธิบายเกี่ยวกับธงคำตอบหรือต้องมีการชี้แจงประกอบ หากให้สำเนากระดาษคำตอบไปเผยแพร่กับบุคคลภายนอกอาจส่งผลกระทบต่อระบบการคัดเลือกบุคคลในอนาคตได้ ดังนั้น การเปิดเผยโดยให้ผู้สมัครเข้าตรวจสอบกระดาษคำตอบของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกโดยไม่เปิดเผยชื่อเจ้าของกระดาษคำตอบและไม่ให้สำเนาจึงเพียงพอต่อการที่ผู้สมัครจะตรวจสอบกระบวนการคัดเลือกบุคคลดังกล่าวแล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้กรมการพัฒนาชุมชนเปิดเผยผลคะแนนสอบทุกส่วน ทุกขั้นตอนของผู้สมัครและผู้ที่ได้รับการคัดเลือกพร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้สมัคร และให้ผู้สมัครเข้าตรวจสอบกระดาษคำตอบของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกโดยไม่เปิดเผยชื่อเจ้าของกระดาษคำตอบและไม่ให้สำเนา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ คณะที่ ๑ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐